Liisa-tarhurin huhtikuun tarinoita

KUMMALLINEN HUHTIKUU, todellinen karanteenikuukausi. Syömistä, nukkumista ja koiran kanssa kaksi lenkkiä päivässä, siinä ne tarhurin askareet olisivat, JOS EI OLISI PIHAA JA PUUTARHAA TOUHUINEEN. Se on ollut tämän tarhurin pelastus, että on puutarha, jossa on aina mielenkiintoista tekemistä. Ankealta tuntuisi, jos ei olisi vapaata ulkoilua ja oman pihan puuhia. Kun on tottunut olemaan pitkiä aikoja yksin, niin eipä tuo haitannut, vaikka noita vähäisiä kauppareissuja ei itse teekään. Kuntosalia on nyt ollut joka päivä, kun kärrää multaa, kantaa ruukkuja, haravoi ja leikkaa pensaita. AURINKOISET PÄIVÄT OVAT PITÄNEET MIELEN VIRKEÄNÄ, VAIKKA KYLMÄ TUULI MUISTUTTAA HUHTIKUUSTA. Yöpakkaset pitivät routaa tiukasti otteessaan, joten loppukuusta pääsi vasta penkkejä rapsuttelemaan.

PÄÄSIÄINEN OLI HILJAISELOA, kuten varmaan monella muullakin vanhemmalla ihmisellä. Eipä ollut pääsiäisvieraita, kuten tavallisesti. Siinäpä nuo päivät menivät monenlaista puuhaillessa. KELLARISSA KASVANEET TULPPAANIT raväyttivät kuistissa noin 30 punaista kukkaa juuri pääsiäiseksi. Sekin oli poikkeavaa, kun keltaistahan sitä olisi pitänyt olla, mutta kauniita olivat punaisetkin tulppaanit. Toisessa ruukussa vaaleanpunaisen ja valkean kirjavat tulppaanit aukesivat loppukuusta ja nyt viimeiset kukat ovat maljakossa ja ulkona, jotta säilyvät pitempään.

JUTTELIMME NAAPURIN kanssa puolessa välissä kuuta ja totesin, että olen kasvattanut PÄHKINÄPENSASTA yli kymmenen vuotta, eikä pähkinöitä näy, joten taitaa olla kaverin puute. Naapuri totesi, että onhan heilläkin pähkinäpensas, mutta ei pähkinöitä ole näkynyt. Meni reilu viikko ja katselin sitä puuta ja huomasin kuusi kukkanorkoa. Kun taas tavattiin, niin kerroin iloissani, että nyt voi vaikka tulla pähkinöitä. Seuraavana päivänä hän sanoi, että heidän puussa on kahdeksan norkoa! Mukava on seurata, tuleeko niistä pähkinöitä ja kerkeääkö ne kerätä, vai menevätkö parempiin suihin oraville ja linnuille.

TOMAATIT OVAT TUOTTANEET PÄÄNVAIVAA. Aivan kuin ne miettisivät kasvaako vai ei. Ihmettelin TINY TIM -lajiketta, jota olen kasvattanut useasti, että ei vaan kasva, vaikka laitoin jo maaliskuun alussa siemenet maahan. Kun tätä pähkäilin, niin muistin, että jo viime keväänä ne samaiset siemenet itivät ja kasvoivat hitaasti ja epätasaisesti. Jospa ne eivät olleet tuleentuneet kunnolla silloin kuumana kesänä! Nyt heitin loput siemenet kompostiin, etten taas ensi keväänä ihmettele huonoa itämistä. Tomaatin siemenethän kestävät yleensä useamman vuoden itämiskykyisinä.

KIRJOITAN TÄTÄ VAPUNPÄIVÄNÄ, jolloin olen useana vuonna vienyt taimet kasvihuoneeseen. Reilu kaksi viikkoa kasvihuone on ollut siivottuna ja suojattuna pakkaselta odottamassa taimia. Yöpakkaset ovat olleet aika kovia, joten olen ollut sen verran järissäni, etten innostuneena ole vienyt niitä liian aikaisin. Ajankulu on jotenkin hämärtynyt, kun ”kevättä” on ollut tammikuusta alkaen. Joka päivä pitää itselleen muistuttaa, että vielä on pitkä aika, ennen kuin taimet saa ulos tai kasvihuoneen multiin. Nyt ne ovat siellä kasvihuoneessa harsojen alla ja lämpöpatteri lämmittää yöaikana. Samassa rytäkässä, kun vein taimet kasvihuoneeseen, koulutin toistamiseen ne hitaasti kasvavat tomaatit. Laitoin isomman ruukun, uutta multaa, kanankakkaa varastolannoitteeksi ja pintapuolelle tomaattilannoitusta. Ei ainakaan pitäisi olla lannoituksen puutetta! Saas nähdä kuinka tämän tarhurin tomaatinkasvatuksen käy!

SITÄ MUKAA KUN ROUTA ON SULANUT, kukkapenkit ovat saaneet kyytiä. Eräässä kuusi metriä pitkässä penkissä kasvaa puistoruusuja ja kaikenlaisia perennoita aluskasvina. Useana vuonna ole ihmetellyt siemenestä kasvattamiani AMERIKANKEIJUNKUKKIA, kuinka leveiksi ne ovat kasvaneet. Se kasvattaa uusia ruusukkeita entisen juureen. Nyt kaivoin kaikki pois ja katos kummaa, kottikärrillinenhän niitä tuli! Aikanaan tilasin siemenet ja näin pelkästään roskia pussissa. Valitin moisesta ja sain uudet siemenet ja sitten ne itivät ja tarhurilla olikin viisikymmentä keijunkukkaa. Kuvittelin, että ne olisivat olleet erilaisia, mutta kaikki olivat vihreitä ja jokunen TELLIMA mukana. Niinpä niitä tuli istutettua joka puolelle ja vuosien saatossa ne ovat kasvaneet isoiksi yksilöiksi. Nyt istutin muutaman yksiruusukkeisen kasvin samaiseen

penkkiin ja loput löysivät kodin muilta puutarhaystäviltä. Koko penkkihän se meni uusiksi, mutta puistoruusut jäivät paikoilleen. Siis se tarkoitti lisämaata, johon voi jotakin istuttaa!

MAANPEITEKASVIT, taponlehdet, rönsyansikat, tiarellat, suikeroalpit, pikkutalviot ja sammalleimut ovat kaikki ruskettuneet auringosta ja kovasta kevätahavasta. Surkealta näyttää! Olenhan kasvattanut niitä yli kymmenen vuotta eikä tällaista ole tapahtunut.

ALASKANKLEITONIA tekee poikkeuksen. Kerroinhan, että kitkin sitä viime syksynä puolitoista mustaa isoa muovisäkillistä, mutta nyt yhä on kaikki pensaan juuret ja kivenkolot pieniä punaisia taimia täynnä. Muuten ne säkissä olijatkaan eivät olleet kuolleet talven koettelemuksiin, joten saavat olla vielä ainakin kesän siellä, jospa sitten kuolisivat. Aiemmin tällä tarhurilla oli valkokukkaista ja satuin saamaan vaaleanpunakukkaista saatesanoilla, että: ”leviää kovasti”. Vaan eihän se valkokukkainen levinnyt hillittömästi. Nyt uskon, että tästä yksivuotisesta herttaisesta koko kesän kukkijasta voi tulla riesa, jopa metsämaisemissa, kuten olen kuullut esim. Mustilan arboretumissa! Jatkan yhä kitkemistä ja jätän vain yhden paikan, jossa se saa kasvaa. Onnistunkohan?

PIHA-ALTAAN lähellä olevan kukkapenkin otin käsittelyyn seuraavaksi. Kuopsuttelin pintamultaa ja lisäsin kompostia hevosenlannalla höystettynä. Ihmettelin, että mihin ne käytäväkivet ovat hävinneet! Siellähän ne pilkistelivät sammalen ja useiden rönsyilevien kasvien alla. Ilmankos kaikki näytti niin tukkoiselta. Raaputtelin kivenympärykset puhtaiksi ja kitkin rikkikset ja rönsyilevät kasvit. Tarkempi tarkastelu osoitti, että altaan ympärillä olevat kivet ovat kokeneet saman kohtalon. Kaikki sammalen peitossa, joka ylettyi aina veteen saakka. Siinäpä oli selvitys, miksi altaasta haihtui vettä niin kovasti. Sammal nosti maalle vettä ja samalla haihdutti. Niin alkoi muutaman päivän KIVENPYÖRITTELY! Allas tuli paremmin näkyviin, kun kivet ovat kehyksenä ja altaan ympäristöstä löytyi hautautuneita kiviä aikalailla. Niillä sain laitettua koko altaan ympäristön.

Ihmettelin eräiden kasvien kasvamista. Miten kuukausimansikka voi viihtyä hiekassa, joka on märkää ja sitä ei ole edes nimeksikään. Tai lähellä oleva pensashanhikki, joka siementää koko ajan kivenkoloihin. Olen pieniä taimia ottanut pois yli kymmenen ja nyt siirsin kaksi jo pensaan kokoista pois sieltä kivien koloista.

KOTONA OLEMINEN JATKUU! Otetaan tästä karanteeniajasta kaikki hyöty ja tehdään sydän kyllyydestä pakahtuen näitä rakkaita puutarhahommia. Unohtamatta, että on kevät, josta pitää nauttia täysinrinnoin!